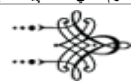

علوم عقلی ۱ - مسابقات علمی سطح یک قم

توجه: هر چهار پاسخ غلط، یک نمره منفی دارد.

۱. کدامیک را نمی‌توان موضوع علم منطق به شمار آورد؟

- ا. معرف و حجت ☐ ب. تفکر ☐ ج. تعریف و استدلال ☐ د. عصمت ذهن از خطا ☐

۲. کدامیک از مفاهیم زیر را می‌توان کلی نامید؟

- ا. اقیانوس آرام ☐ ب. رشته کوه‌های البرز ☐ ج. کارخانه لبنیات کاله آمل ☐ د. پرورگار بی همتا ☐

۳. کدامیک از موارد زیر جزء اسباب توجه نفسی است که در همه انواع بدهیات کاربرد ندارد؟

- ا. سلامت حواس ☐ ب. انتباه ☐ ج. سلامت ذهن ☐ د. عملیات غیر عقلی ☐

۴. کدامیک با بقیه متفاوت است؟

- ا. یقینیات ☐ ب. اولیات ☐ ج. تجربیات ☐ د. فطریات ☐

۵. تقسیم حیوان به گاو، گوسفند، شتر، و چه تقسیمی است؟

- ا. منطقی ☐ ب. تفصیلی ☐ ج. طبیعی ☐ د. تصنیف ☐

۶. کدامیک از موارد زیر جزء مراحل تفکر محسوب نمی‌شود؟

- ا. چینش معلومات ☐ ب. فحص در بین معلومات ☐ ج. معرفت نوع مشکل ☐ د. حرکت عقل از معلومات به مجهول ☐

۷. اگر الف < ب و الف // ج باشد آنگاه رابطه نقیض ب و ج کدام است؟

- ا. تباین جزئی ☐ ب. عموم و خصوص من وجه ☐ ج. تباین ☐ د. ب < ج ☐

۸. کدام تعریف از ملحقات رسم ناقص محسوب نمی‌شود؟

- ا. انسان: موجوداتی همچون زید و بکر، عمر و ... را انسان گویند ☐
ب. علم: علم همانند نور روشنایی بخش است ☐
ج. انسان: همان موجودی که به دو قسم شاعر و غیر شاعر تقسیم می‌شود انسان نام دارد ☐
د. انسان: انسان موجودی است که قوه ضحک دارد ☐

۹. کدام گزینه زیر در مورد قضایای وهمی درست نیست؟

- ا. قضایای کاذب هستند ☐
ب. حالت نفسانی در یک قضیه وهمی تصدیق و اعتقاد است ☐
ج. علت تصدیق آنها شباهت زیادشان به قضایای یقینی است ☐
د. وهم نامحسوس را در حکم محسوس گرفته و بر اساس آن حکم می‌نماید ☐

۱۰. کدام مثال متعلق «تصدیق» است؟

- ا. إحتفظ الدرس ☐ ب. ما أعظم خطر الإنسان ☐ ج. هل المریخ مسکون؟ ☐ د. الصبر شجاعة ☐

۱۱. کدامیک از فواید و ارزش دانش منطق محسوب نمی‌شود؟

- ا. تبدیل مجهولات علمی بشر به معلوم ☐ ب. جلوگیری از خطا در مسیر تفکر ☐ ج. معیاری برای سنجش دانش‌ها ☐ د. گسترده و خود آگاه شدن منطق فطری ☐

۱۲. کدامیک از اقسام لفظ مفرد نیست؟

- ا. خانه‌دار ☐ ب. امیرحسین ☐ ج. انسان‌ها ☐ د. رفت در عبارت «علی رفت» ☐

۱۳. کدامیک از موارد زیر جزء شرایط تعریف نیست؟

- ا. ارائه تصویری واضح از معرف و تمایز تام ☐ ب. جامعیت و مانعیت ☐ ج. مغایرت مفهومی معرف و معرف ☐ د. دوری نبودن تعریف ☐

۱۴. اگر «خط»، متشکل از مجموعه ای از «نقاط»، و «صفحه» متشکل از مجموعه ای از «خطوط» باشد، آنگاه کدامیک از موارد زیر در رابطه با «نقطه»، «خط» و «صفحه» درست نیست.

أ. همواره یک «صفحه» بزرگتر از یک «خط» و «نقطه» است ☐

ب. رابطه بین «نقطه» و «صفحه» عموم و خصوص مطلق است به گونه ای که صفحه بزرگتر از نقطه باشد ☐

ج. تقابل بین «صفحه» و «خط»، تقابل تضاد است ☐

د. هیچگاه نمی توان این سه مفهوم را بر اساس حمل شایع صناعی بر یکدیگر حمل کرد در حالی که قضیه به دست آمده صادق باشد ☐

۱۵. کدامیک از شروط تقسیم نیست؟

أ. ثمره داشتن تقسیم ☐ ب. تباین اقسام با مقسم ☐ ج. وحدت ملاک ☐ د. جامعیت و مانعیت ☐

۱۶. کدامیک از موارد زیر با بقیه متفاوت است؟

أ. دلالت مطابقی ☐ ب. دلالت تضمنی ☐ ج. دلالت وضعی ☐ د. دلالت التزامی ☐

۱۷. کدام گزینه «قضیه طبیعی» است؟

أ. آب، مایع است ☐ ب. انسان، شاعر است ☐ ج. کعبه، قبله گاه است ☐ د. انسان، نوع است ☐

۱۸. قیاس «اگر کسی در خانه بود در را باز می کرد؛ لیکن کسی در را باز نکرد»، است.

أ. اقترانی شرطی و منتج ☐ ب. اقترانی شرطی و عقیم ☐ ج. استثنایی و عقیم ☐ د. استثنایی و منتج ☐

۱۹. کدامیک از موارد زیر صحیح نیست؟

أ. منطق علمی است که به دنبال مصونیت از خطا در تفکر است ☐ ب. منطق دانان در تفکر خود خطا می کنند ☐

ج. ملکه علم منطق با رعایت و تمرین قواعد منطقی به دست می آید ☐ د. منطق علمی است که تفکر را به اندیشور می آموزد ☐

۲۰. عکس نقیض مخالف «برخی انسان ها سنگ نیستند» کدام است؟

أ. برخی غیر سنگ ها انسان هستند ☐ ب. سالبه جزئی عکس معتبر ندارد ☐ ج. برخی انسان ها غیر سنگ هستند ☐ د. برخی غیر سنگ ها غیر انسان نیستند ☐

۲۱. قیاسی که بتواند طرف مقابل را وادار به تسلیم کند، چه نام دارد؟

أ. جدل ☐ ب. مغالطه ☐ ج. برهان ☐ د. خطابه ☐

۲۲. در استدلال «هیچ انسان سنگ نیست، و هیچ سنگی درنده نیست پس هیچ انسانی درنده نیست»، چه مشکلی وجود دارد؟

أ. حد وسط به تمامه تکرار نشده است ☐ ب. شرط کلی بودن کبرای استدلال رعایت نشده است ☐

ج. یکی از شرایط عمومی قیاس اقترانی رعایت نشده است ☐ د. در این استدلال هیچ مشکلی وجود ندارد ☐

۲۳. نتیجه استدلال «اگر زید برادر عمرو باشد آنگاه اگر عمرو فرزند بکر باشد، زید فرزند بکر است» «فرزند بکر برادر عمرو است» کدام است؟

أ. این استدلال عقیم است چرا که نتیجه عین مقدمات است ☐ ب. اگر زید برادر عمرو باشد آنگاه اگر عمرو فرزند بکر باشد، زید برادر عمرو است ☐

ج. زید برادر عمرو است ☐ د. اگر زید برادر عمرو باشد آنگاه اگر عمرو فرزند بکر باشد، فرزند بکر برادر عمرو است ☐

۲۴. کدامیک از موارد زیر جزء تفاوت های علم آلی و اصالی است؟

أ. گزاره های علم آلی در علوم دیگر استفاده می شود اما گزاره های علم اصالی در دانش دیگری استفاده نمی شود ☐

ب. گزاره های علم اصالی در علوم دیگر استفاده می شود اما گزاره های علم آلی در دانش دیگری استفاده نمی شود ☐

ج. علم آلی برای کاربرست در دیگر دانش ها تدوین شده است اما علم اصالی چنین نیست ☐

د. علم آلی مطلوبیت ندارد اما علم اصالی مطلوبیت دارد ☐

۲۵. کدامیک از موارد زیر، شرایط مقدمات همه براهین نیست؟

- أ. یقینی بودن مقدمات ☐ ب. اقدم بالطبع بودن مقدمات ☐ ج. اقدم عند العقل بودن مقدمات ☐ د. ضرورت صدق مقدمات ☐

۲۶. حمل در قضیه «الإنسان حیوان» حمل است.

- أ. اولی و موافات ☐ ب. شایع و موافات ☐ ج. اولی و اشتقاق ☐ د. شایع و اشتقاق ☐

۲۷. کدام گزینه، عکس نقیض مخالف «کل کاتب انسان» است؟

- أ. کل لا انسان هو لا کاتب ☐ ب. لیس بعض لا کاتب بانسان ☐ ج. لیس بعض لا انسان بلا کاتب ☐ د. لا شیء من الا انسان بکاتب ☐

۲۸. گزینه غلط در مورد حد ناقص کدام است؟

- أ. لا يجب أن يشتمل على الفصل القريب ☐ ب. يساوی المحدود في المصدق ☐ ج. لا يعطى للنفس صورة ذهنية كاملة للمحدود ☐ د. لا يدل على المحدود بالمطابقة ☐

۲۹. اگر گاو حیوان باشد و هر حیوانی سه نقطه داشته باشد، چرا نمی توان نتیجه گرفت که گاو سه نقطه دارد؟

- أ. این قیاس، یک قیاس شکل اول است و در قیاس شکل اول باید کبری کلی باشد، در حالی در این مثال چنین نیست ☐
 ب. این یک قیاس استثنایی است و در قیاس استثنایی باید از اثبات مقدم، اثبات تالی نتیجه گرفته شود، درحالی که در این مثال چنین نیست ☐
 ج. اگرچه صغرای این استدلال درست است اما هیچ فرض صحتی برای کبری این استدلال وجود ندارد ☐
 د. این یک قیاس اقترانی است که حد وسط باید در آن به تمامه تکرار شود اما در اینجا حد وسط به تمامه تکرار نشده است ☐

۳۰. مثال «هر گاه فلزی طلا باشد کمیاب است - هر کمیابی گران قیمت است - پس هرگاه فلزی طلا باشد گران قیمت است» به کدام یک از اقسام قیاس مربوط است؟

- أ. اقترانی حملی ☐ ب. استثنایی ☐ ج. استثنایی اتصالی ☐ د. اقترانی شرطی ☐

۳۱. کدام گزینه در مورد «متداخلتان» صحیح است؟

- أ. هما المختلفتان في الكم والكيف ☐ ب. هما المختلفتان في الكم والكيف دون الكم و کانتا جزئيتين ☐
 ج. هما المختلفتان في الكم والكيف دون الكم و کانتا کلیتين ☐ د. اذا كانت الكلية صادقة، صدقت الجزئية المتحدة معها ☐

۳۲. کدام لفظ، مثال برای «لفظ منقول» است؟

- أ. حیوان ☐ ب. عین ☐ ج. حدید ☐ د. صلات ☐

۳۳. الحد الناقص المحدود في المفهوم و بالفصل القريب وحده.

- أ. لا يساوی - يجوز أن يقع ☐ ب. يساوی - يمتنع أن يقع ☐ ج. لا يساوی - يمتنع أن يقع ☐ د. يساوی - يجوز أن يقع ☐

۳۴. علی و رضا بیمار شدند و پزشک برایشان داروهایی را تجویز کرد تا هر ۸ ساعت از این داروها استفاده کنند. آنها قرار گذاشتند که برای فراموش نکردن زمان خوردن دارو، علی زنگ گوشی خود را هر ۸ ساعت تنظیم کند. روزی محمد - دوست علی - برای دیدن دوست خود، به حجره علی آمد و در ساعت مقرر گوشی علی به صدا درآمد. برای محمد چه نوع دلالت‌هایی از زنگ گوشی علی ممکن است اتفاق بیفتد؟

- أ. دلالت عقلی ☐ ب. دلالت عقلی و نقلی ☐ ج. دلالت عقلی و طبعی ☐ د. دلالت وضعی ☐

۳۵. عبارت «حالت یک شیء به گونه‌ای که وقتی ذهن به آن علم پیدا کرد بلافاصله به شیء دیگر منتقل شود» تعریف چیست؟

- أ. تصور ☐ ب. تصدیق ☐ ج. دلالت ☐ د. حمل ☐

۳۶. کدام گزینه در مورد قیاس «اگر بخاری روشن شود اتاق گرم می‌شود؛ لیکن بخاری روشن نشده است» صحیح است؟

- أ. منتج و نتیجه عین تالی است ☐ ب. عقیم است ☐ ج. منتج و نتیجه رفع تالی است ☐ د. منتج و نتیجه نقیض مقدم است ☐

۳۷. با توجه به مفهوم کلی و جزئی و حمل اولی و شایع کدام گزینه صحیح است؟

- أ. الكلّیّ بالحمل الأوّلیّ جزئیّ بالحمل الشائع ☐
- ب. الجزئیّ بالحمل الأوّلیّ کلّیّ بالحمل الشائع ☐
- ج. الكلّیّ بالحمل الشائع جزئیّ بالحمل الأوّلیّ ☐
- د. الجزئیّ بالحمل الشائع کلّیّ بالحمل الأوّلیّ ☐

۳۸. کدامیک از متعلقات و اقسام تصدیق نیست؟

- أ. حضور صورت «استحالة اجتماع نقیضین» در ذهن ☐
- ب. یقین به صدق گزاره «النقیضان لا یجتمعان» ☐
- ج. احتمال راجح نسبت صدق به گزاره «النقیضان لا یجتمعان» ☐
- د. باور به کذب گزاره «النقیضان لا یجتمعان» ☐

۳۹. کدام یک از افراد کلی در خارج به وجود افراش یافت می‌شود؟

- أ. عقلی ☐
- ب. اضافی ☐
- ج. منطقی ☐
- د. طبیعی ☐

۴۰. کلی مندرج تحت جنس را چه می‌نامند؟

- أ. نوع حقیقی ☐
- ب. نوع اضافی ☐
- ج. کلی مشترک ☐
- د. کلی مشکک ☐

۴۱. دلیل عدم انتاج قیاس: «الحائظ فیهِ فَأَرَة و کلّ فَأَرَة لها أذنان» چیست؟

- أ. ایجاب هر دو مقدّمه ☐
- ب. عدم تکرار حدّ وسط ☐
- ج. کلّی نبودن صغرا ☐
- د. مهمله بودن صغرا ☐

۴۲. کدام شکل در قیاس همیشه نتیجه جزئی دارد؟

- أ. اول ☐
- ب. دوم ☐
- ج. سوم ☐
- د. چهارم ☐

۴۳. تشخیص عامل بیماری با آزمایش خون، برهان تشخیص انبساط فلز از راه گرم بودن آن.

- أ. انّی است بر خلاف ☐
- ب. انّی است مانند ☐
- ج. لمّی است بر خلاف ☐
- د. لمّی است مانند ☐

۴۴. بین «کور» و «بینا» چه نوع رابطه‌ای وجود دارد؟

- أ. تخالف ☐
- ب. ملکه و عدم ملکه ☐
- ج. تضاد ☐
- د. تناقض ☐

۴۵. کمّیت نتیجه در کدام قیاس با دیگر موارد متفاوت است؟

- أ. کل ب ح - لا م ح ☐
- ب. کل ب ح - کل م ☐
- ج. ع ب ح - لا م ح ☐
- د. کل ب ح - لا م ب ☐

۴۶. کدام شکل از اشکال اربعه همیشه نتیجه جزئی دارد؟

- أ. اول ☐
- ب. دوم ☐
- ج. سوم ☐
- د. چهارم ☐

۴۷. کدام یک از مفاهیم زیر متضاد هستند؟

- أ. زید و بکر ☐
- ب. سیاهی و سفیدی ☐
- ج. زشت و زیبا ☐
- د. گرم و سرد ☐

۴۸. دلالت «عقربۀ ساعت» بر «وقت» چه دلالتی است؟

- أ. عقلی ☐
- ب. طبعی ☐
- ج. وضعی ☐
- د. التزامی ☐

۴۹. علم مدرک در کدام گزینه صحیح نوشته شده است؟

- أ. علم به محبت پدر و مادر: علم حسی ☐
- ب. تصور صورت زید در هنگام غیبت او: علم حسی ☐
- ج. تصور مفهوم انسان: علم عقلی ☐
- د. تصور دندان غول: علم وهمی ☐

۵۰. کدام قضیه از جهت «شخصیه، مهمله و...» بودن با بقیه متفاوت است؟

- أ. برخی اوقات علی عصبانی است ☐
- ب. همیشه روز قدس یک حماسه ملی محسوب می‌شود ☐
- ج. همه مسلمانان رو به کعبه نماز می‌خوانند ☐
- د. همواره امام علی علیه السلام یاور مظلومان بود ☐